

ด่วนที่สุด

ที่ ปน ๐๐๒๓.๔/ว ๒๕๕๘๒

ศาลากลางจังหวัดปทุมธานี
ถนนเดชา ปน ๙๔๐๐๐

๓

พฤศจิกายน ๒๕๖๕

เรื่อง การดำเนินงานโครงการนวัตกรรม “ตำบลร่มเย็น” องค์การบริหารส่วนตำบลรางจระเข้ อำเภอสอง
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี นายกเทศมนตรีเมืองปทุมธานี
และนายกเทศมนตรีเมืองตะลุมพันธ์

อ้างถึง ๑. หนังสือจังหวัดปทุมธานี ด่วนที่สุด ที่ ปน ๐๐๒๓.๔/ว ๒๕๕๘๐ ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๕

๒. หนังสือจังหวัดปทุมธานี ด่วนที่สุด ที่ ปน ๐๐๒๓.๔/ว ๒๕๕๘๑ ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๖/ว ๘๑๕๐

ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

จำนวน ๑ ชุด

๒. แนวทางการดำเนินโครงการนวัตกรรม “ตำบลร่มเย็น”

องค์การบริหารส่วนตำบลรางจระเข้ อำเภอสอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ กระทรวงมหาดไทยได้แจ้งแนวทางการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน รายละเอียดตามที่อ้างถึง นั้น

ในการนี้ กระทรวงมหาดไทย แจ้งว่า เพื่อให้การขับเคลื่อนการดำเนินงานป้องกันและแก้ไข
ปัญหายาเสพติดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ กระทรวงมหาดไทย
ได้ดำเนินการถอดบทเรียนโครงการนวัตกรรม “ตำบลร่มเย็น” องค์การบริหารส่วนตำบลรางจระเข้ อำเภอสอง
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งเป็นโครงการที่มีการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่
โดยการจัดประชุม ประสานงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ และกำหนดแนวทางการ
ดำเนินงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันเพื่อให้เกิดการบูรณาการอย่างเป็นระบบ รวมทั้งมีการสนับสนุนข้อมูล
เชิงวิชาการในการวิจัยปัญหายาเสพติด จากมหาวิทยาลัยในพื้นที่ และการจัดทำแอปพลิเคชันตาสับประรด
เพื่อใช้ในการแจ้งเหตุ แจ้งเบาะแสของผู้ค้า ผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด หรือกลุ่มเสี่ยง ให้เจ้าหน้าที่สามารถส่ง
ตัวบุคคลดังกล่าวเข้ารับการบำบัดรักษาหรือดำเนินคดีอย่างเหมาะสมได้ทันที โดยมีแนวทางการดำเนินงาน
สรุปได้ ดังนี้

๑. ลงพื้นที่ร่วมกับฝ่ายปกครอง ตำรวจ และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
เพื่อตรวจค้นหาสารเสพติดทุกคนในหมู่บ้าน และตั้งจุดปฏิบัติการในพื้นที่อย่างน้อย ๑๕ วัน ๑๕ คืน โดยมี
การสนับสนุนบุคลากรจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้งการสนับสนุนสิ่งของอุปโภค
และบริโภคจากภาคเอกชนในพื้นที่

๒. เมื่อพบสารเสพติดจะมีการประเมินจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุขว่า ควรนำไปบำบัดที่ใด
ตามความเหมาะสม โดยอาจส่งตัวผู้ติดยาเสพติดไปยังสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดตามเกณฑ์การประเมิน
ของกระทรวงสาธารณสุข ดังนี้

๒.๑ ผู้ค้าส่งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจดำเนินคดี

๒.๒ ผู้ติดยาเสพติดที่สร้างความวุ่นวายให้กับชุมชนให้ดำเนินการส่งไปบำบัดที่ค่ายทหาร
เช่น ศูนย์วิวัฒน์พลเมือง จังหวัดสระบุรี และมณฑลทหารบกที่ ๑๘ จังหวัดสระบุรี เป็นต้น

๒.๓ ผู้ติดยาเสพติดที่มีความบกพร่องทางสมองให้ดำเนินการส่งไปบำบัดที่โรงพยาบาล เช่น โรงพยาบาลธัญญารักษ์ หรือโรงพยาบาลศรีธัญญา เป็นต้น

๒.๔ ผู้ติดยาเสพติดที่ไม่ก่อความวุ่นวายให้กับชุมชน รวมทั้งมีภารกิจที่ต้องรับผิดชอบ หน้าที่การงาน และการเลี้ยงดูบุตร ให้ดำเนินการบำบัดฟื้นฟูโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (CBTx) เช่น การฟื้นฟูดูแล ผู้ติดยาเสพติด และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมความคิดของผู้ติดยาเสพติด ในหมู่บ้าน/ชุมชน ให้สามารถลด ละ เลิก ยาเสพติด การให้ความช่วยเหลือดูแลผู้ติดยาเสพติดในเชิงสุขภาพและสังคม โดยนำครอบครัว ชุมชนเข้ามา มีส่วนร่วมในการดูแลและช่วยเหลือผู้ติดยาเสพติด

๓. เมื่อผู้ติดยาเสพติดผ่านการบำบัดรักษาแล้ว ให้มีการฟื้นฟูสภาพทางสังคมโดยร่วมกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ดังนี้

๓.๑ พัฒนาแหล่งที่อยู่อาศัยและสนับสนุนงบประมาณในการซ่อมแซมบ้านเรือน โดยสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด หรือสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน

๓.๒ ส่งเสริมอาชีพโดยประสานความร่วมมือกับผู้ประกอบการในพื้นที่ โดยสำนักงาน แรงงานจังหวัด และภาคเอกชน

๓.๓ ส่งเสริมการศึกษาให้กับเด็กที่ไม่ได้รับการศึกษาเนื่องจากผู้ปกครองติดยาเสพติด และไม่มีรายได้เพียงพอในการส่งบุตรเข้าสู่ระบบการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมกันทุกคน รวมทั้ง ปลุกฝังเด็กและเยาวชนให้ห่างไกลยาเสพติด โดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น

กระทรวงมหาดไทย ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า โครงการดังกล่าวมีประโยชน์อย่างยิ่งและสามารถ ขยายผลการดำเนินงานให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นได้เรียนรู้และประยุกต์ใช้ตามความเหมาะสมของพื้นที่ ในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด รวมทั้งการดูแลพี่น้องประชาชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และปลอดภัยจากยาเสพติด จึงให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณารายละเอียดโครงการเพื่อประยุกต์ใช้ เป็นแนวทางการดำเนินงานต่อไป ทั้งนี้ ในการดำเนินงานให้ถือปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และหนังสือสั่งการ ที่เกี่ยวข้องด้วย รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ สำหรับอำเภอให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ ทราบด้วย

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยตรี

(ตระกูล ทองธรรม)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดปัตตานี

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดปัตตานี

กลุ่มงานกฎหมายระเบียบและเรื่องร้องทุกข์

โทร. ๐-๗๓๓๓-๖๐๔๔ ต่อ ๑๐๔

โทรสาร ๐-๗๓๓๓-๖๕๘๑

ผู้ประสานงาน : นางสาวนัฐวีณา

☐	ผ.บ.ป.
☐	ผ.บ.บ.
☐	ผ.บ.ค.
☒	ผ.บ.ก.
☐	ผ.บ.ภ.

หน้า ๑

Print กรมฯ

เลข. บัญชี ๑๓๑๐

วันที่ ๐๑ พ.ย. ๒๕๖๕

เวลา ๑๖:๕๓

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๑๐.๖/ว ๘๑๕๐

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

เรื่อง การดำเนินงานโครงการนวัตกรรม “ตำบลร่มเย็น” องค์การบริหารส่วนตำบลรางจรเข้ อำเภอสโนนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง ๑. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๖/ว ๗๕๒๓ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๖๕

๒. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๖/ว ๓๒๕๓ ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวทางการดำเนินโครงการนวัตกรรม “ตำบลร่มเย็น”

องค์การบริหารส่วนตำบลรางจรเข้ อำเภอสโนนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน ๑ ฉบับ

ตามที่ กระทรวงมหาดไทยได้แจ้งแนวทางการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน รายละเอียดตามที่อ้างถึง นั้น

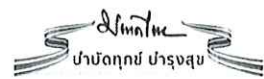
เพื่อให้การขับเคลื่อนการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ กระทรวงมหาดไทยได้ดำเนินการถอดบทเรียนโครงการนวัตกรรม “ตำบลร่มเย็น” องค์การบริหารส่วนตำบลรางจรเข้ อำเภอสโนนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งเป็นโครงการที่มีการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ โดยการจัดประชุม ประสานงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ และกำหนดแนวทางการดำเนินงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อให้เกิดการบูรณาการอย่างเป็นระบบ รวมทั้งมีการสนับสนุนข้อมูลเชิงวิชาการในการวิจัยปัญหาเสพติดจากมหาวิทยาลัยในพื้นที่ และการจัดทำแอปพลิเคชันตาสับปะรด เพื่อใช้ในการแจ้งเหตุ แจ้งเบาะแสของผู้ค้า ผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด หรือกลุ่มเสี่ยง ให้เจ้าหน้าที่สามารถส่งตัวบุคคลดังกล่าวเข้ารับการบำบัดรักษาหรือดำเนินคดีอย่างเหมาะสมได้ทันที โดยมีแนวทางการดำเนินงาน สรุปได้ ดังนี้

๑. ลงพื้นที่ร่วมกับฝ่ายปกครอง ตำรวจ และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อตรวจค้นหาสารเสพติดทุกคนในหมู่บ้าน และตั้งจุดปฏิบัติการในพื้นที่อย่างน้อย ๑๕ วัน ๑๕ คืน โดยมีการสนับสนุนบุคลากรจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้งการสนับสนุนสิ่งของอุปโภคและบริโภคจากภาคเอกชนในพื้นที่

๒. เมื่อพบสารเสพติดจะมีการประเมินจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุขว่า ควรนำไปบำบัดที่ใดตามความเหมาะสม โดยอาจส่งตัวผู้ติดยาเสพติดไปยังสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดตามเกณฑ์การประเมินของกระทรวงสาธารณสุข ดังนี้

- ๒.๑ ผู้ค้าส่งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจดำเนินคดี
- ๒.๒ ผู้ติดยาเสพติดที่สร้างความวุ่นวายให้กับชุมชนให้ดำเนินการส่งไปบำบัดที่ค่ายทหาร เช่น ศูนย์วิวัฒน์พลเมือง จังหวัดสระบุรี และมณฑลทหารบกที่ ๑๘ จังหวัดสระบุรี เป็นต้น
- ๒.๓ ผู้ติดยาเสพติดที่มีความบกพร่องทางสมองให้ดำเนินการส่งไปบำบัดที่โรงพยาบาล เช่น โรงพยาบาลธัญญารักษ์ หรือโรงพยาบาลศรีธัญญา เป็นต้น

/๒.๔ ผู้ติดยา ...

๒.๔ ผู้ติดยาเสพติดที่ไม่ก่อความวุ่นวายให้กับชุมชน รวมทั้งมีภารกิจที่ต้องรับผิดชอบหน้าที่การงาน และการเลี้ยงดูบุตร ให้ดำเนินการบำบัดฟื้นฟูโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (CBTx) เช่น การฟื้นฟูดูแลผู้ติดยาเสพติด และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมความคิดของผู้ติดยาเสพติด ในหมู่บ้าน/ชุมชน ให้สามารถลด ละ เลิกยาเสพติด การให้ความช่วยเหลือดูแลผู้ติดยาเสพติดในเชิงสุขภาพและสังคม โดยนำครอบครัว ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลและช่วยเหลือผู้ติดยาเสพติด

๓. เมื่อผู้ติดยาเสพติดผ่านการบำบัดรักษาแล้ว ให้มีการฟื้นฟูสภาพทางสังคมโดยร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ดังนี้

๓.๑ พัฒนาแหล่งที่อยู่อาศัยและสนับสนุนงบประมาณในการซ่อมแซมบ้านเรือน โดยสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด หรือสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน

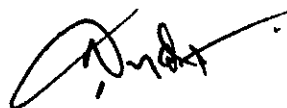
๓.๒ ส่งเสริมอาชีพโดยประสานความร่วมมือกับผู้ประกอบการในพื้นที่ โดยสำนักงานแรงงานจังหวัด และภาคเอกชน

๓.๓ ส่งเสริมการศึกษาให้กับเด็กที่ไม่ได้รับการศึกษาเนื่องจากผู้ปกครองติดยาเสพติด และไม่มีรายได้เพียงพอในการส่งบุตรเข้าสู่ระบบการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมกันทุกคน รวมทั้งปลูกฝังเด็กและเยาวชนให้ห่างไกลยาเสพติด โดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า โครงการดังกล่าวมีประโยชน์อย่างยิ่งและสามารถขยายผลการดำเนินงานให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นได้เรียนรู้และประยุกต์ใช้ตามความเหมาะสมของพื้นที่ ในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติด รวมทั้งการดูแลพี่น้องประชาชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และปลอดภัยจากยาเสพติด จึงให้จังหวัดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณารายละเอียดโครงการ เพื่อประยุกต์ใช้เป็นแนวทางการดำเนินงานต่อไป ทั้งนี้ ในการดำเนินงานให้ถือปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องด้วย รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ)

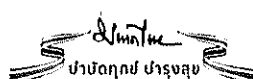
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น

โทร. ๐-๒๒๕๑-๕๐๐๐ ต่อ ๔๑๓๓

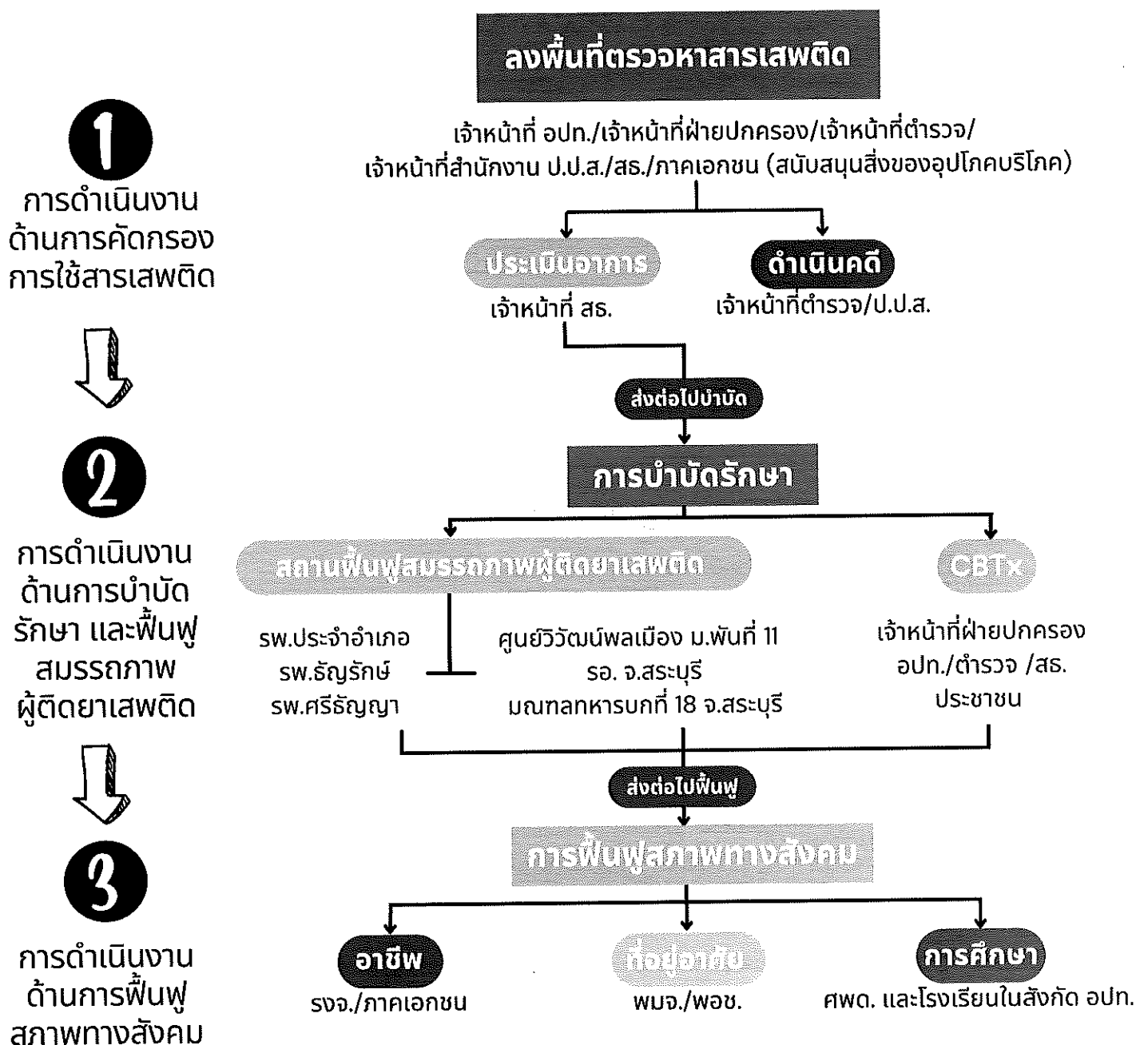
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th

การดำเนินงาน โครงการนวัตกรรม “ตำบลร่มเย็น” องค์การบริหารส่วนตำบลรางจระเข้ อำเภอสโน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

แนวทางการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

อปท. จัดประชุมและประสานงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ และกำหนดแนวทางการดำเนินงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันเพื่อให้เกิดการบูรณาการอย่างเป็นระบบ โดยให้ มรภ.พระนครศรีอยุธยา สนับสนุนข้อมูลเชิงวิชาการในการวิจัยปัญหายาเสพติดในพื้นที่ เพื่อให้ ม.คส. นำไปจัดทำแอปพลิเคชันตาสัประด ในการแจ้งเหตุแจ้งเบาะแสของผู้ค้า ผู้เสพ/ ผู้ติดยาเสพติด หรือกลุ่มเสี่ยง เพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถส่งตัวบุคคลดังกล่าวเข้ารับการรักษาหรือดำเนินคดี อย่างเหมาะสมได้ทันที โดยมีการดำเนินงาน ดังนี้

สาระสำคัญ โครงการนวัตกรรม “ตำบลร่มเย็น” องค์การบริหารส่วนตำบลรางจระเข้ อำเภอสโน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

1 จุดเด่นของโครงการ

เป็นนวัตกรรมที่บูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในทุกมิติ ในการร่วมกันดำเนินงานป้องกันและแก้ไข
ปัญหายาเสพติดเชิงรุก และพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ประกอบกับ การนำเทคโนโลยีแอปพลิเคชัน
สับปะรดตำบลรางจระเข้ เข้ามาประยุกต์ใช้ในการแจ้งเหตุ เพื่อเพิ่มความสะดวกและเหมาะสมกับยุคไทยแลนด์ 4.0

2 สภาพปัญหาที่ต้องการแก้ไข

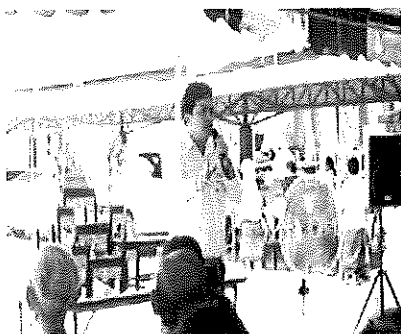

ปัญหา ยาเสพติด ปัญหาเด็กไม่ได้รับการศึกษาเนื่องจากผู้ปกครองติดยาเสพติด
ปัญหาอาชญากรรม และปัญหาสังคมต่างๆ อันมีผลมาจากยาเสพติด

3 วัตถุประสงค์

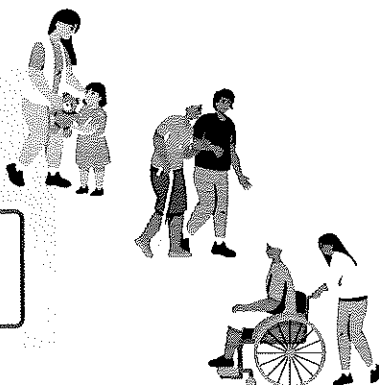

เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดเชิงรุกอย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน
โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

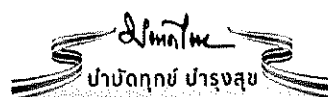
4 กลุ่มเป้าหมาย

ประชาชนตำบลรางจระเข้
จำนวน 2,736 คน

5 งบประมาณ

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการทั้งสิ้น
จำนวน 45,600 บาท

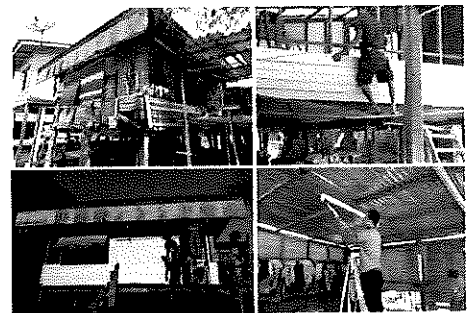

สาระสำคัญ โครงการนวัตกรรม “ตำบลร่มเย็น” องค์การบริหารส่วนตำบลรางจระเข้ อำเภอสโน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

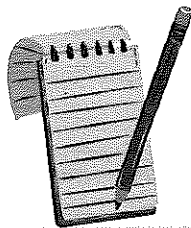
6 การบูรณาการ

- หน่วยงานที่ร่วมเป็นเครือข่ายดำเนินการ 19 เครือข่าย เช่น
- สถานีตำรวจ / ปปส.ภาค / อำเภอเสนา/กำนัน,ผู้ใหญ่บ้าน (ร่วมกันค้นหาผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด เพื่อส่งเข้ารับ การบำบัดรักษา)
 - รพ.สต.รางจระเข้/สาธารณสุขอำเภอเสนา/รพ.เสนา (สนับสนุนเครื่องมือในการตรวจ สารเสพติด และเป็น ศูนย์บำบัดฟื้นฟูแบบชุมชนบำบัด (CBTX))
 - พม.จ.พระนครศรีอยุธยา และ พอช.(พัฒนาแหล่งที่อยู่อาศัย สนับสนุนงบประมาณในการซ่อมแซมบ้านเรือน)
 - ม.สวนดุสิต (ให้ความร่วมมือในการจัดทำแอปพลิเคชัน ทาสืบประวัติ เพื่อใช้เฝ้าระวัง)

7 รายละเอียดโครงการ

เป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดแบบบูรณาการเชิงรุกจากหลายภาคส่วนที่เป็นรูปธรรม และยั่งยืน ซึ่งมีการตรวจค้นหาสารเสพติดอย่างน้อย 15 วัน 15 คืน โดยการลงพื้นที่ตรวจสอบสารเสพติด ทุกคนในหมู่บ้าน เพื่อพบสารเสพติดจะประเมินว่าควรเข้ารับการบำบัดที่ใดตามความเหมาะสม เช่น

- ผู้เสพที่ก่อความวุ่นวายเป็นปัญหาสังคม ส่งบำบัดค่ายทหาร (กรณีเป็นผู้หนึ่งส่ง รพ.ธัญวารักษ์)
- ผู้เสพที่มีงานทำ มีการเลี้ยงครอบครัว ส่งให้บำบัดโดยชุมชนบำบัด (CBTX)

เมื่อบำบัดแล้ว อบรม. และหน่วยงานเครือข่ายจะติดตามอย่างต่อเนื่อง โดยการสนับสนุนให้มีความทำ บุตรหลานได้รับการศึกษาและปรับปรุงสภาพที่อยู่อาศัย

8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

สามารถป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดได้อย่างเป็นรูปธรรมและปัญหาสังคม และอาชญากรรมลดลง คุณภาพชีวิตของคนในชุมชนดีขึ้น ตลอดจนผู้เสพยาเสพติดได้รับการบำบัดฟื้นฟูแล้วมีงานทำ และมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

แนวทางการดำเนินงาน
โครงการนวัตกรรม “ตำบลร่มเย็น” องค์การบริหารส่วนตำบลรางจระเข้
อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑. ปัญหาหรือสถานการณ์ก่อนที่จะเริ่มมีโครงการคืออะไร

ปัญหาหาเสพติดในพื้นที่ตำบลรางจระเข้ อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ถือว่าปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน เนื่องจากปัญหาดังกล่าวเป็นสาเหตุของปัญหาด้านสังคมและเศรษฐกิจในพื้นที่ตำบลรางจระเข้ ข้อมูลจากศูนย์ปฏิบัติการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด อำเภอเสนา ปี ๒๕๖๑ ประเมินระดับความรุนแรงของการแพร่ระบาดในพื้นที่อำเภอเสนา พบว่า พื้นที่ตำบลรางจระเข้ถูกจัดเป็นพื้นที่สีแดง ซึ่งหมายความว่า พื้นที่ที่มีผู้ผลิต ผู้ขาย และผู้ติดยาเสพติดมากกว่า ๕ คนขึ้นไปต่อจำนวนสัดส่วนประชากร ๑,๐๐๐ คน ประกอบกับข้อมูลจากการร้องเรียนผ่านช่องทางขององค์การบริหารส่วนตำบลรางจระเข้ พบว่า ประชาชนในพื้นที่ได้รับความเดือดร้อนจากปัญหาการติดยาเสพติด อาทิ บุคคลในครอบครัวติดยาเสพติดและเผาที่อยู่อาศัยของตนเอง ครอบครัวแตกแยก บุตรขาดการศึกษาเนื่องจากพ่อแม่ติดยาเสพติด ดังนั้น หากไม่ดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งผู้ติดยาเสพติด บุคคลใกล้ชิด และชุมชนย่อมได้รับผลกระทบในหลายด้านอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เช่น ปัญหาด้านสุขภาพของผู้ติดยาเสพติดและปัญหาทางสมองของบุตรที่เกิดจากผู้ติดยาเสพติด ปัญหาด้านสังคมและอาชญากรรมจากการทำร้ายร่างกาย การปล้นทรัพย์ และการข่มขืน ปัญหาด้านการศึกษาของบุตรที่ขาดโอกาสทางการศึกษาเนื่องจากพ่อแม่ติดยาเสพติดและไม่สามารถหารายได้เพื่อส่งให้บุตรไปเรียนได้ ปัญหาด้านเศรษฐกิจและการประกอบอาชีพที่ไม่สุจริต เช่น การค้ายาเสพติด เป็นต้น โดยเมื่อปัญหาเหล่านี้เกิดขึ้นในชุมชนอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้บรรยากาศและสภาพแวดล้อมในชุมชนทรุดโทรม พร้อมทั้งคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่ตกต่ำลงเช่นเดียวกัน

จากสถานการณ์ดังกล่าวข้างต้น องค์การบริหารส่วนตำบลรางจระเข้ ในฐานะองค์กรที่อยู่ใกล้ชิดพื้นที่ตำบลรางจระเข้มากที่สุดและมีบทบาทหน้าที่ในการให้บริการสาธารณะด้านความมั่นคงและปลอดภัยในพื้นที่ จึงได้ศึกษาดันเหตุและอุปสรรคในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่โดยพบว่าปัญหาในพื้นที่เกิดจากการที่ประชาชนขาดช่องทางติดต่อกับหน่วยงานในเรื่องยาเสพติด การตรวจค้นหาผู้ติดยาเสพติดไม่มีการดำเนินการเชิงรุกเพื่อระบุกลุ่มเป้าหมายสำหรับการเข้ารับการบำบัดรักษา ผู้ติดยาเสพติดไม่สามารถประกอบอาชีพได้เนื่องจากไม่มีทักษะในการประกอบอาชีพ และการแก้ไขปัญหายาเสพติดขาดการบูรณาการร่วมกันในชุมชน โดยหลังจากวิเคราะห์ปัญหาดังกล่าว จึงพบว่า การแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ตำบลรางจระเข้ควรมีการบูรณาการการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างครบวงจรตั้งแต่กระบวนการต้นน้ำสู่กระบวนการปลายน้ำ คือ การตรวจหาสารเสพติด การส่งต่อไปบำบัดรักษา และการพัฒนาอาชีพด้วยการฝึกอบรม เพื่อฟื้นฟูสภาพทางสังคม ประกอบกับการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมทั้งควรมีการดำเนินงานเชิงรุกโดยอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาดำเนินการ ในหน้าที่เกี่ยวข้องกับตนเองโดยตรง จึงทำให้เกิดการบูรณาการและขับเคลื่อนโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. นวัตกรรมมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์อย่างไร

นวัตกรรมนี้เป็นการบูรณาการร่วมกันของทุกภาคส่วนทุกหน่วยงานเพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดและได้แบ่งการขับเคลื่อนงานครอบคลุม ๔ ด้าน ประกอบด้วย

- (๑) ด้านการป้องกัน
- (๒) ด้านการปราบปราม
- (๓) ด้านการบำบัดรักษา
- (๔) ด้านการฟื้นฟูสภาพทางสังคม

/โดยทุกภาคส่วน...

โดยทุกภาคส่วนมีการบูรณาการการทำงานร่วมกันตามอำนาจหน้าที่และภารกิจ ทั้งตำรวจ ทหาร ฝ่ายปกครอง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ฝ่ายสาธารณสุข กระทรวงยุติธรรม กระทรวงศึกษาธิการ และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง โดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีแอปพลิเคชันดาต้าบรีดการแจ้งเหตุ แจ้งเบาะแสของผู้ค้า ผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด หรือกลุ่มเสี่ยง โดยเจ้าหน้าที่สามารถส่งตัวบุคคลดังกล่าวเข้ารับการรักษาบำบัดรักษาหรือดำเนินคดีอย่างเหมาะสมได้ทันทีที่เป็นการพลิกโฉมการปฏิบัติงานให้เหมาะสมกับปัจจุบัน เพื่อเพิ่มความสะดวกในการบริหารงานและความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่เชิงรุกของเจ้าหน้าที่ ส่งผลให้พี่น้องประชาชนมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น ชุมชนปราศจากยาเสพติดอย่างยั่งยืน ซึ่งนวัตกรรมนี้ไม่ใช่เพียงการแก้ไขปัญหายาเสพติดเพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่เป็นการพัฒนาระบบการคัดกรอง การบำบัด รักษาฟื้นฟูสมรรถภาพ ติดตาม ดูแลผู้เสพยาเสพติด ผู้ติดยาเสพติด รวมถึงการจัดกิจกรรมส่งเสริมอาชีพให้ผู้ผ่านการบำบัดรักษา ฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดอย่างครอบคลุม และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จากการดำเนินการพร้อมกันของทุกภาคส่วนทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำให้นวัตกรรมประสบความสำเร็จ

๓. แนวทางการดำเนินงานของหน่วยงานที่นำนวัตกรรมไปปฏิบัติ

๓.๑ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

๑) จัดประชุมและประสานงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ โดยกำหนดบทบาทหน้าที่ของแต่ละหน่วยงาน รวมทั้งกำหนดแนวทางการดำเนินงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันเพื่อให้เกิดการบูรณาการอย่างเป็นระบบ

๒) สนับสนุนงบประมาณในการจัดหาชุดตรวจหาสารเสพติดและอุปกรณ์เพื่อนำไปใช้ตรวจกลุ่มเป้าหมายเพื่อบำบัด รักษา ฟื้นฟู หรือติดตามผู้ผ่านการบำบัดรักษาฟื้นฟู

๓) สนับสนุนบุคลากรในการลงพื้นที่ร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ในการดำเนินกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด เช่น การตรวจหาสารเสพติดในหมู่บ้านร่วมกับหน่วยงานฝ่ายปกครองและตำรวจ

๔) สนับสนุนบุคลากรในการดำเนินงานบำบัดฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (CBTx)

๕) สนับสนุนบุคลากรและยานพาหนะในการส่งตัวผู้ติดยาเสพติดไปยังสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ตามความเหมาะสมของประเภทสารเสพติดที่ตรวจพบและเกณฑ์การประเมินของกระทรวงสาธารณสุข เช่น ผู้ค้าส่งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจดำเนินคดี ผู้ติดยาเสพติดที่สร้างความวุ่นวายให้กับชุมชนให้ดำเนินการส่งไปบำบัดที่ค่ายทหาร ผู้ติดยาเสพติดที่มีความบกพร่องทางสมองให้ดำเนินการส่งไปบำบัดที่โรงพยาบาล และผู้ติดยาเสพติดที่ไม่ก่อความวุ่นวายให้กับชุมชนรวมทั้งมีภารกิจที่ต้องรับผิดชอบ เช่น หน้าที่การงาน การเลี้ยงดูบุตร ให้ดำเนินการบำบัดฟื้นฟูโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (CBTx) เป็นต้น

๖) ส่งเสริมการศึกษา ปลุกฝังเด็กและเยาวชนในโรงเรียนสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ห่างไกลยาเสพติด

๓.๒ กรมการปกครอง (เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น)

๑) ตรวจค้นหาสารเสพติดอย่างน้อย ๑๕ วัน ๑๕ คืน โดยการลงพื้นที่ตรวจหาสารเสพติดทุกคนในหมู่บ้าน/ชุมชน

๒) ดำเนินงานบำบัดฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (CBTx) เช่น การฟื้นฟูดูแลผู้ติดยาเสพติดและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมความคิดของผู้ติดยาเสพติด ในหมู่บ้าน/ชุมชน ให้สามารถลด ละ เลิกยาเสพติด การให้ความช่วยเหลือดูแลผู้ติดยาเสพติดในเชิงสุขภาพและสังคม โดยนำครอบครัวชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลและช่วยเหลือผู้ติดยาเสพติด

๓) ดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

๓.๓ สถานีตำรวจภูธรภาค (เจ้าหน้าที่ตำรวจภูธร)

๑) สนับสนุนบุคลากรในการลงพื้นที่ร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ในการดำเนินกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด เช่น ตรวจค้นหาผู้ติดยาเสพติดและผู้ค้ายาเสพติด

๒) ส่งตัวผู้ติดยาเสพติดไปยังสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ตามความเหมาะสมของประเภทสารเสพติดที่ตรวจพบและเกณฑ์การประเมินของกระทรวงสาธารณสุข รวมทั้งดำเนินคดีกับผู้ค้ายาเสพติด

๓.๔ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) (เจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ส. ภาค)

๑) สนับสนุนบุคลากรในการลงพื้นที่ร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ในการดำเนินกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด เช่น ตรวจค้นหาผู้ติดยาเสพติดและผู้ค้ายาเสพติด

๒) ส่งตัวผู้ติดยาเสพติดไปยังสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ตามความเหมาะสมของประเภทสารเสพติดที่ตรวจพบและเกณฑ์การประเมินของกระทรวงสาธารณสุข รวมทั้งดำเนินคดีกับผู้ค้ายาเสพติด

๓) สนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด เช่น การจัดหาชุดตรวจหาสารเสพติดและอุปกรณ์ และการดำเนินงานบำบัดฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (CBTx) เป็นต้น

๓.๕ กระทรวงสาธารณสุข (เจ้าหน้าที่สาธารณสุขจังหวัด สถานพยาบาลในพื้นที่ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เป็นต้น)

๑) สนับสนุนบุคลากรในการลงพื้นที่ร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ในการดำเนินกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

๒) สนับสนุนชุดตรวจหาสารเสพติดและอุปกรณ์เพื่อนำไปใช้ตรวจกลุ่มเป้าหมาย เพื่อบำบัด รักษาฟื้นฟู หรือติดตามผู้ผ่านการบำบัดรักษาฟื้นฟู

๓) ดำเนินงานเป็นศูนย์บำบัดฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (CBTx)

๓.๖ กระทรวงกลาโหม (ทหาร)

๑) ดำเนินงานเป็นสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด เช่น ศูนย์วิวัฒน์พลเมือง ม.พื้นที่ ๑๑ รอ. จังหวัดสระบุรี และมณฑลทหารบกที่ ๑๘ จังหวัดสระบุรี เป็นต้น

๒) ดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องภายใต้ประมวลกฎหมายยาเสพติด

๓.๗ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (เจ้าหน้าที่สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนและเครือข่ายสภาองค์กรชุมชน เป็นต้น)

๑) พัฒนาแหล่งที่อยู่อาศัยและสนับสนุนงบประมาณในการซ่อมแซมบ้านเรือน

๒) ดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องภายใต้ประมวลกฎหมายยาเสพติด

๓.๘ กระทรวงแรงงาน (เจ้าหน้าที่สำนักงานแรงงานจังหวัด เป็นต้น)

๑) ส่งเสริมอาชีพโดยประสานความร่วมมือกับผู้ประกอบการในพื้นที่

๒) ดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องภายใต้ประมวลกฎหมายยาเสพติด

๓.๙ กระทรวงศึกษาธิการ (เจ้าหน้าที่สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และสถาบันการศึกษาในพื้นที่ เป็นต้น)

๑) เป็นหน่วยงานความร่วมมือในการจัดทำแอปพลิเคชันตาสับปะรด หรือแพลตฟอร์มอื่น เพื่อเป็นเทคโนโลยีในการสื่อสารและจัดเก็บข้อมูลขนาดใหญ่ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

๒) เป็นหน่วยงานความร่วมมือในการสนับสนุนข้อมูลเชิงวิชาการในการวิจัยผลกระทบและปัญหายาเสพติดในพื้นที่

๓.๑๐ ภาคเอกชน (บริษัทและผู้ประกอบการในพื้นที่ เป็นต้น)

- ๑) สนับสนุนสิ่งของอุปโภคและบริโภคให้กับเจ้าหน้าที่ในการลงพื้นที่ดำเนินกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด เช่น การตรวจหาสารเสพติด เป็นต้น
- ๒) ให้ความร่วมมือพิจารณารับสมัครงานกรณีผู้ผ่านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพทางสังคมแล้ว และมีความประสงค์ในการเข้าทำงาน

๔. ทรัพยากรที่ใช้

ทรัพยากรที่สนับสนุนการดำเนินงานและปัจจัยสำคัญในการประสบความสำเร็จด้านการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดขององค์การบริหารส่วนตำบลรางจระเข้ ประกอบด้วย

๔.๑ ทูทางสังคม ประกอบด้วย

- ๑) ผู้บริหารและบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถือว่าเป็นกำลังหลักสำคัญในการบริหารจัดการและประสานงานให้เกิดทรัพยากรที่เหมาะสมและตอบสนองความต้องการ
- ๒) ภาคประชาชน (เครือข่ายตาสับประรด) เข้ามามีส่วนในการแจ้งเหตุ แจ้งเบาะแสของผู้ค้า ผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด หรือกลุ่มเสี่ยง
- ๓) ผู้บริหารและบุคลากรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ทหาร ตำรวจ ฝ่ายปกครอง เจ้าหน้าที่สาธารณสุข เข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนงานตามอำนาจหน้าที่และภารกิจ

๔.๒ ทูสนับสนุนชุดตรวจหาสารเสพติดและอุปกรณ์ ยานพาหนะในการส่งตัวผู้ติดยาเสพติดไปยังสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด และสิ่งของอุปโภคและบริโภค ประกอบด้วย

๔.๒.๑ หน่วยงานภาครัฐ

- ๑) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ๒) โรงพยาบาลจังหวัด/อำเภอ
- ๓) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล
- ๔) สาธารณสุขอำเภอ
- ๕) สำนักงาน ป.ป.ส. ภาค

๔.๒.๒ หน่วยงานภาคเอกชน

- ๑) บริษัท รุ่งโรจน์สโตร์ (๑๙๙๗) จำกัด
- ๒) บริษัท เรืองสิน ฟู้ด โปรดัก จำกัด

๔.๓ ทูทางปัญญา ประกอบด้วย

- ๑) มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ให้ความร่วมมือในการจัดทำเทคโนโลยีแอปพลิเคชันตาสับประรด เพื่อใช้ในการแจ้งเหตุ แจ้งเบาะแสของผู้ค้า ผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด หรือกลุ่มเสี่ยง
- ๒) มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ให้ความร่วมมือในการสนับสนุนข้อมูลทางวิชาการในการวิจัยปัญหาท้องถิ่น และผลกระทบของนวัตกรรม
- ๓) กรมการปกครองและสถานีตำรวจภูธร ให้ความร่วมมือในการสนับสนุนฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องด้านการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด อาทิ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผลกระทบและปัญหายาเสพติดในพื้นที่ ข้อมูลผู้ติดยาเสพติดและผู้ค้า ซึ่งสามารถเพิ่มความสะดวกในการบริหารงานและความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่เชิงรุกของเจ้าหน้าที่

/๔.๔ ทูทางด้าน...

๔.๔ ทุนทางด้านงบประมาณ มาจาก ๔ แหล่งที่สำคัญ ประกอบด้วย

๑) องค์การบริหารส่วนตำบลراجจเรช สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการลงพื้นที่ตรวจหาสารเสพติด การจัดหาชุดตรวจหาสารเสพติดและอุปกรณ์เพื่อนำไปใช้ตรวจกลุ่มเป้าหมาย และยานพาหนะในการส่งตัวผู้ติดยาเสพติดไปยังสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

๒) โรงพยาบาลเสนาและโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลراجจเรช สนับสนุนเครื่องมือในการตรวจหาสารเสพติด เช่น ชุดตรวจหาสารเสพติดและอุปกรณ์เพื่อนำไปใช้ตรวจกลุ่มเป้าหมาย

๓.) สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์และสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน สนับสนุนงบประมาณในการซ่อมแซมบ้านเรือนและพัฒนาแหล่งที่อยู่อาศัย

๔) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภาค สนับสนุนงบประมาณเป็นเงินทุนสงเคราะห์ไปประกอบอาชีพ

๕. ผลผลิตที่ประสบความสำเร็จมากที่สุดคืออะไร และทำไมนวัตกรรมจึงมีประสิทธิภาพ

นวัตกรรมนี้ก่อให้เกิดการแก้ไขปัญหาสารเสพติดอย่างครบวงจรตั้งแต่กระบวนการต้นน้ำ กลางน้ำ สู่กระบวนการปลายน้ำ รวมทั้งการแก้ไขผลกระทบในด้านต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากปัญหาสารเสพติด เช่น

๕.๑ ด้านสังคม ครอบครัว และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน นวัตกรรมดังกล่าวทำให้ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่ชุมชนลดลง และส่งผลให้ปัญหาอาชญากรรม เช่น การทำร้ายร่างกาย การปล้นทรัพย์ และการข่มขืนลดลง โดยคนชุมชนสามารถดำเนินชีวิตด้วยปลอดภัย ครอบครัวมีความอบอุ่น ลดปัญหาความรุนแรงในครอบครัว รวมทั้งพี่น้องประชาชนห่างไกลยาเสพติด

๕.๒ ด้านเศรษฐกิจ การฟื้นฟูสภาพทางสังคมให้แก่ผู้ติดยาเสพติดหรือผู้ผ่านการบำบัดรักษา โดยบุคคลดังกล่าวสามารถกลับมาประกอบอาชีพได้อย่างสุจริต มีรายได้สนับสนุนครอบครัว และไม่กลับไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดอีก

๕.๓ ด้านการศึกษา นวัตกรรมดังกล่าวจัดให้มีการส่งเสริมการศึกษาให้กับเด็กที่ไม่ได้รับการศึกษาเนื่องจากผู้ปกครองติดยาเสพติดและไม่มีรายได้เพียงพอในการส่งบุตรเข้าสู่ระบบการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมกันทุกคน

๕.๔ ด้านที่อยู่อาศัย ประชาชนได้รับการปรับปรุงสภาพแวดล้อมซ่อมแซมที่อยู่อาศัยใหม่ให้แก่ผู้ติดยาเสพติด และ/หรือครอบครัวของผู้ติดยาเสพติด

๕.๕ ด้านสาธารณสุข ผู้ติดยาเสพติดได้รับการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพให้มีสุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดีขึ้น รวมทั้งมีการรักษาเด็กที่มีปัญหาทางสมองเนื่องจากมารดาเสพยาเสพติดในขณะตั้งครรภ์ หรือเด็กที่มีปัญหาทางสมองจากสาเหตุอื่นและนำมาเข้าสู่ระบบการศึกษา

นอกจากนี้ นวัตกรรมดังกล่าวยังก่อให้เกิดการทำงานแบบบูรณาการโดยหน่วยงานทุกภาคส่วนและประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน เพื่อให้การดำเนินการแก้ไขปัญหาสารเสพติดในพื้นที่มีประสิทธิภาพ มีความยั่งยืน และเกิดความต่อเนื่อง รวมทั้งสร้างชุมชนให้มีความสามัคคีเป็นชุมชนที่เข้มแข็ง

๖. ปัญหาอุปสรรคหลักคืออะไร และสามารถเอาชนะปัญหาอุปสรรคนั้นได้อย่างไร

ปัญหาอุปสรรคหลัก คือ ความรุนแรงของการแพร่ระบาดในพื้นที่อำเภอเสนา ซึ่งตำบลراجจเรชถูกจัดเป็นพื้นที่สีแดงที่มีผู้ผลิต ผู้ขาย และผู้ติดยาเสพติดมากกว่า ๕ คนขึ้นไปต่อจำนวนสัดส่วนประชากร ๑,๐๐๐ คน ประกอบกับข้อมูลจากการร้องเรียนผ่านช่องทางขององค์การบริหารส่วนตำบลراجจเรช พบว่าประชาชนในพื้นที่ได้รับความเดือดร้อนจากปัญหาการติดยาเสพติด อาทิ บุคคลในครอบครัวติดยาเสพติดและเฝ้าที่อยู่อาศัยของตนเอง ครอบครัวแตกแยก บุตรขาดการศึกษาเนื่องจากพ่อแม่ติดยาเสพติด ดังนั้น หากไม่ดำเนินการแก้ไขปัญหา

อย่างเป็นรูปธรรม ทั้งผู้ติดยาเสพติด บุคคลใกล้ชิด และชุมชนย่อมได้รับผลกระทบในหลายด้านอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เช่น ปัญหาด้านสุขภาพของผู้ติดยาเสพติดและปัญหาทางสมองของบุตรที่เกิดจากผู้ติดยาเสพติด ปัญหาด้านสังคมและอาชญากรรมจากการทำร้ายร่างกาย การปล้นทรัพย์ และการข่มขืน ปัญหาด้านการศึกษาของบุตรที่ขาดโอกาสทางการศึกษาเนื่องจากพ่อแม่ติดยาเสพติดและไม่สามารถหารายได้เพื่อส่งให้บุตรไปเรียนได้ ปัญหาด้านเศรษฐกิจและการประกอบอาชีพที่ไม่สุจริต เมื่อปัญหาเหล่านี้เกิดขึ้นในชุมชนอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้บรรยากาศและสภาพแวดล้อมในชุมชนทรุดโทรม พร้อมทั้งคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่ตกต่ำลง

ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลบางจรเข้จึงจัดประชุมและประสานงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ และกำหนดแนวทางการดำเนินงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันเพื่อให้เกิดการบูรณาการอย่างเป็นระบบ โดยให้มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา สนับสนุนข้อมูลเชิงวิชาการในการวิจัยปัญหาเสพติดในพื้นที่ เพื่อให้มหาวิทยาลัยสวนดุสิตนำไปจัดทำแอปพลิเคชันตาสับประรด ในการแจ้งเหตุแจ้งเบาะแสของผู้ค้า ผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด หรือกลุ่มเสี่ยง เพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถส่งตัวบุคคลดังกล่าวเข้ารับการบำบัดรักษาหรือดำเนินคดีอย่างเหมาะสมได้ทันทั่วถึง เป็นการพลิกโฉมการปฏิบัติงานให้เหมาะสมกับปัจจุบัน เพื่อเพิ่มความสะดวกในการบริหารงานและความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่เชิงรุกของเจ้าหน้าที่ ส่งผลให้พี่น้องประชาชนมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น ชุมชนปราศจากยาเสพติดอย่างยั่งยืน

๗. ผลประโยชน์หลักต่อประชาชนของนวัตกรรมนี้คืออะไร

สามารถป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดได้อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน เด็กที่ขาดโอกาสทางการศึกษา ได้รับการศึกษา ปัญหาสังคมและอาชญากรรมลดลง คุณภาพชีวิตของคนในชุมชนดีขึ้น รวมถึงผู้ติดยาเสพติดได้รับการบำบัดฟื้นฟู เมื่อผ่านการบำบัดฟื้นฟูมีงานทำและชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น ผู้ค้ายาเสพติดถูกดำเนินคดีตามกฎหมายพี่น้องประชาชนตำบลบางจรเข้มีความรู้ความเข้าใจ และตระหนักถึงปัญหายาเสพติดมากขึ้น โดยมีกลไกสำคัญ ดังนี้

๑) การใช้กระบวนการมีส่วนร่วม ในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ชุมชนด้วยการประสานความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย ในประเด็นนี้เป็นลักษณะเด่นของโครงการตำบลร่มเย็น เนื่องจากผู้บริหารใช้เครือข่ายความร่วมมือกับทุกภาคส่วน โดยให้มีการบูรณาการการทำงานร่วมกันตามอำนาจหน้าที่และภารกิจ ทั้งตำรวจ ทหาร ฝ่ายปกครอง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ฝ่ายสาธารณสุข กระทรวงยุติธรรม กระทรวงศึกษาธิการ และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง อาทิ ในการลงพื้นที่เป็นตรวจหาผู้ติดยาเสพติดเป็นหน้าที่ของ องค์การบริหารส่วนตำบลบางจรเข้ ฝ่ายปกครอง ฝ่ายสาธารณสุข และตำรวจ ซึ่งหลังจากตรวจพบการใช้สารเสพติดส่งผู้ติดยาเสพติดไปบำบัดที่โรงพยาบาลธัญรักษ์หรือโรงพยาบาลศรีธัญญา ในกรณีที่ผู้ได้รับการบำบัดมีบุตร จะมีครูจากโรงเรียนองค์การบริหารส่วนตำบลเข้ามาดูแลบุตรแทน หลังจากการบำบัดเสร็จสิ้น แรงงานจังหวัดจะให้ความร่วมมือในการฝึกอาชีพให้ผู้ผ่านการบำบัดรักษา

๒) ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างจริงจังจากการบริหารงานของ นายพงศกร มงคลหมู นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางจรเข้ มีการเปิดช่องทางให้มีการร้องเรียนปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ตำบลบางจรเข้ผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ อาทิ เว็บไซต์ขององค์กร Facebook Page ทำให้ผู้บริหารสามารถสื่อสารกับประชาชน ทราบปัญหาได้โดยตรง และแก้ไขปัญหได้ทันทั่วถึง

(๓) การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีกับการดำเนินงานภาครัฐ โดยนำแอปพลิเคชันตาสับประรดตำบลบางจรเข้ และไลน์กลุ่มหมู่บ้าน เพื่อให้ประชาชนสามารถแจ้งข้อมูลและเบาะแสเกี่ยวกับยาเสพติด ร้องทุกข์ และแจ้งเหตุร้องเรียนให้มีความรวดเร็วมากขึ้น

(๔) การดำเนินการโครงการอย่างต่อเนื่อง โดยการแก้ปัญหาเสพติดต้องใช้ระยะเวลานานตั้งแต่กระบวนการต้นน้ำ คือ การตรวจหาสารเสพติดและส่งไปบำบัดรักษา กระบวนการกลางน้ำ คือ การฝึกอาชีพ และกระบวนการปลายน้ำ คือ การคืนผู้บำบัดรักษาสู่ชุมชน ซึ่งหากพิจารณาในรายละเอียดทุกกระบวนการมีความเชื่อมโยงกันและดำเนินการควบคู่กันให้เกิดผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรม

๘. นวัตกรรมมีการประเมินผลอย่างไร เป็นทางการหรือไม่

นวัตกรรมนี้มีการประเมินผลตัวชี้วัด ๓ ส่วน ดังนี้

๘.๑ สามารถป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดได้อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน

๑) ผู้ประสบปัญหาได้รับการเยียวยา ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ โดยวัดจากสัดส่วนของประชาชนที่ได้รับการแก้ไขเยียวยาต่อจำนวนประชาชนที่ประสบปัญหา

๒) ผู้ที่ผ่านการบำบัดและฟื้นฟูสภาพทางสังคมไม่กลับไปเสพซ้ำ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ วัดจากการติดตาม

๘.๒ เด็กที่ขาดโอกาสทางการศึกษาได้รับการศึกษา ร้อยละ ๑๐๐ โดยวัดจากสัดส่วนของเด็กที่ได้รับการแก้ไขเยียวยาต่อจำนวนเด็กที่ขาดโอกาส

๘.๓ เกิดเครือข่ายความร่วมมือในการบูรณาการร่วมกันอย่างน้อย ๕ หน่วยงาน โดยวัดจากจำนวนหน่วยงานที่ให้ความร่วมมือ

๙. นวัตกรรมมีความยั่งยืนและสามารถถ่ายทอดได้หรือไม่

การดำเนินงานโครงการนวัตกรรมตำบลร่มเย็น องค์การบริหารส่วนตำบลراجจเรเข้า อำเภอสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้รับการคัดเลือกให้เป็นต้นแบบในการสร้างชุมชนเข้มแข็งปลอดยาเสพติด และได้มีการฝึกอบรมเผยแพร่นวัตกรรมของโครงการดังกล่าว ให้กับผู้บังคับการตำรวจภูธรที่ดูแลงานด้านยาเสพติด และระดับผู้กำกับการหัวหน้าสถานีทุกแห่งในประเทศไทย เพื่อให้ำนนวัตกรรมและวิธีการดำเนินงานไปปรับใช้ในพื้นที่ ประกอบกับโครงการนวัตกรรมตำบลร่มเย็นได้รับการคัดเลือกเป็น Best Practice ในการแก้ไขปัญหายาเสพติดของศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จึงได้ใช้เป็นแนวทางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำไปเป็นต้นแบบในการดำเนินงานด้านยาเสพติด ทำให้ผลงานดังกล่าวเป็นที่รู้จักและยอมรับในวงกว้าง จึงเหมาะสมที่จะถอดบทเรียนโครงการนวัตกรรมตำบลร่มเย็นขององค์การบริหารส่วนตำบลراجจเรเข้าให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้เป็นต้นแบบในการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ต่อไป โดยมีกระบวนการสำคัญที่ทำให้การดำเนินงานโครงการเกิดความยั่งยืนและมีประสิทธิภาพ จวบจนถึงปัจจุบัน ดังนี้

๙.๑ บูรณาการการทำงานร่วมกันทุกภาคส่วนแบบครบวงจรตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยการสร้างภูมิคุ้มกันด้านยาเสพติดให้แก่ประชาชน การเฝ้าระวัง การค้นหา การรักษา การให้โอกาส การดูแล และช่วยเหลือผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด รวมทั้งเสริมสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน

๙.๒ ผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดหรือประชาชนต้องได้รับการช่วยเหลือให้ห่างไกลจากยาเสพติด ด้วยกระบวนการของศูนย์คัดกรองการใช้ยาเสพติดที่มีความรวดเร็ว ปลอดภัย สามารถเข้าถึงได้ง่ายและส่งต่อเข้าสู่การบำบัดรักษาได้อย่างเหมาะสม

๙.๓ นำผู้ติดยาเสพติดหรือผู้ที่ผ่านการบำบัดรักษา เข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูสภาพทางสังคม เพื่อเป็นการคืนคนดีสู่สังคมให้เกียรติให้ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ โดยจะต้องไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง

วิดิทัศน์ประกอบ
แนวทางการดำเนินงานโครงการนวัตกรรม “ตำบลร่มเย็น” องค์การบริหารส่วนตำบลรางจรเข้
อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

กลุ่มงานส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และคุณภาพชีวิต
กองพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย